

Hindistan-Avrupa Birliği Serbest Ticaret Anlaşması: Çok Kutuplu Küresel Düzene Doğru Stratejik Bir Eşik

Giriş

Hindistan ile Avrupa Birliği, yaklaşık yirmi yıl süren müzakerelerin ardından 27 Ocak 2026 tarihinde kapsamlı bir Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalamıştır. Yaklaşık 2 trilyon dolarlık ekonomik hacmi kapsayan bu anlaşma, tarafların ekonomik entegrasyonunu yeni bir aşamaya taşıtmaktadır. Hindistan Başbakanı anlaşmayı “en önemli ekonomik açılım” olarak nitelendirerek, küresel GSYH’nin yaklaşık %25’ini ve dünya ticaretinin üçte birini kapsayan bir ereve oluşturduğunu ifade etmiştir. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ise Avrupa ile Hindistan’ın “tarih yazdığını” belirtmiştir.

Taraflar, Serbest Ticaret Anlaşması’na ek olarak Kapsamlı Savunma ve Güvenlik Ortaklığı konusunda da mutabakata varmış, Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Kaja Kallas, savunma başlıklarına ilişkin müzakerelerin önümüzdeki ay başlayacağını açıklamıştır.

Anlaşma; ilaç, demir-elik, kimyasal ürünler, plastik ve gıda başta olmak üzere ticari malların %96,6’sında gümrük vergilerinin kaldırılmasını ya da önemli ölçüde azaltılmasını öngörmektedir. Ayrıca otomobillere uygulanan %110 oranındaki vergilerin beş yıl içinde %10 seviyesine düşürülmesi planlanmaktadır. Von der Leyen, bu ervede 2032 yılına kadar AB’nin Hindistan’a ihracatının iki katına çıkabileceğini öngörmektedir.

Çin ve ABD Hegemonyası Arasında Avrupa Birliği’nin Stratejik Arayışı

Bu anlaşma, her iki tarafın da Çin merkezli tedarik zincirlerine bağımlılığı azaltma ve savunma sanayii ile ileri teknoloji alanlarında ortaklıklarını çeşitlendirme yönündeki uzun vadeli stratejik çabalarının somut bir adımıdır. Söz konusu girişim, Hindistan-Orta Doğu-Avrupa Ekonomik Koridoru (IMEC) bağlamında ABD’nin Hindistan’ı Batı tedarik zincirlerine entegre etme stratejisinden tamamen bağımsız değildir. Ancak anlaşma aynı zamanda Avrupa Birliği’nin ABD ile dalgalı seyreden ticari ilişkileri karşısında yeni pazarlar oluşturma arayışının bir sonucudur.

Bu yönüyle anlaşma, Avrupa’nın hem Amerikan ekonomik baskı araçlarından hem de Çin’e olan aşırı bağımlılıktan uzak, daha çok kutuplu bir ticaret düzeni inşa etme çabasını yansıtmaktadır.

Anlaşma, Hindistan’ın Batı’ya, Avrupa’nın ise küresel Güney’e yönelimini somutlaştırmaktadır. Avrupa Birliği’nin Endonezya, Mercosur, Güney Afrika ve Körfez lkeleriyle yürüttüğü müzakerelerle paralel bir süreç izlenmektedir. Hindistan ise son dört yılda Batı lkeleriyle yedi ticari ve ekonomik anlaşma imzalamış; bunların son örnekleri arasında Birleşik Krallık, Yeni Zelanda ve Birleşik Arap Emirlikleri yer almıştır.

Jeopolitik ve Güvenlik Boyutu

Anlaşma ekonomik bir girişim olmakla birlikte, uluslararası sistemde yaşanan yapısal dönüşümün doğrudan bir sonucudur. Bu nedenle yalnızca ticari değil, aynı zamanda jeopolitik ve askeri sonuçlar da doğurma potansiyeline sahiptir.

Avrupa açısından bakıldığında; Rusya’dan gelen güvenlik tehdidi, Çin’in güçlü tedarik zinciri kapasitesi ve

ABD yönetiminin zaman zaman müttefiklerine karşı sert ticaret politikaları benimsemesi, AB'yi alternatif ortaklıklar geliştirmeye yöneltmektedir. Avrupa Birliği, esnek ve çeşitlendirilmiş tedarik zincirleri kurarak ve savunma sanayiinde iş birliklerini artırarak stratejik otonomisini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Hindistan ise Çin ile artan rekabet ortamında küresel konumunu güçlendirmek, Avrupa sermayesini çekmek ve ileri teknolojilere erişimini artırmak istemektedir. Çin Halk Kurtuluş Ordusu'nun hızlı modernizasyonu dikkate alındığında, Hindistan'ın savunma kapasitesini geliştirmek için Avrupa teknolojilerine erişimi stratejik önem taşımaktadır.

ABD açısından anlaşma, çok kutuplu ticaret düzeninin güçlenmesine işaret etmektedir. Bu durum, AB'nin Washington karşısındaki müzakere gücünü artırırken; ABD'nin müttefiklerine yönelik gümrük vergisi araçlarının etkisini sınırlayabilecek bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

Çin bakımından ise Avrupa ile benzer ticari açılımlar geliştirme çabalarının hızlanması muhtemeldir. Savunma boyutunun güçlenmesi ise Pekin açısından ayrıca dikkatle izlenecektir.

Rusya için anlaşma, Avrupa pazarının Rusya'ya bağımlılığının daha da azalması anlamına gelmektedir. Ayrıca Hindistan'ın savunma alanında Brüksel ve Washington ile ilişkilerini artırması, Yeni Delhi-Moskova savunma ortaklığının uzun vadeli seyrine ilişkin soru işaretleri doğurmaktadır.

Ortadoğu ve Türkiye Açısından Etkiler

Anlaşma, Ortadoğu açısından da stratejik sonuçlar doğurabilir. IMEC'in hayata geçirilmesi için bölgesel altyapı yatırımlarının hızlanması beklenmektedir. Özellikle Körfez ülkelerinin lojistik ve enerji altyapılarının önemi artacaktır.

Türkiye açısından ise tablo daha karmaşıktır. Türkiye, AB ile Gümrük Birliği ilişkisi içinde olmasına rağmen bu anlaşmanın tarafı değildir. Bu durum, Hindistan ürünlerinin AB üzerinden Türkiye pazarına avantajlı koşullarla girişine imkân tanırken, Türk ürünlerinin Hindistan pazarında otomatik bir ayrıcalık elde etmemesi sonucunu doğurabilir. Özellikle tekstil ve hizmet sektörlerinde rekabet baskısının artması mümkündür.

Sonuç

Hindistan ile Avrupa Birliği arasında 20 yıldır süren müzakerelerin 2026 yılında sonuçlanması, uluslararası sistemdeki güç kaymalarından bağımsız değildir. Avrupa Birliği, ABD ve Çin arasındaki stratejik rekabet ortamında daha otonom bir ekonomik model geliştirmeye çalışmaktadır.

Ancak Avrupa güvenliğinin hâlen büyük ölçüde ABD'ye bağımlı olduğu ve AB projesinin sürdürülebilirliğinde bile Amerikan siyasi ve askeri desteğinin kritik rol oynadığı unutulmamalıdır. Hindistan pazarı, özellikle Avrupa otomotiv sektörü için önemli bir fırsat sunsa da Avrupa'nın karşı karşıya olduğu yapısal rekabet sorunlarını tek başına çözmesi mümkün görünmemektedir.

Dolayısıyla bu anlaşma, kısa vadede stratejik bir rahatlama sağlasa da uzun vadede Avrupa'nın yapısal ekonomik dönüşüm ihtiyacını ortadan kaldırmamaktadır. Uluslararası sistemde çok kutupluluğun derinleştiği bir dönemde, Hindistan-AB anlaşması yalnızca ekonomik değil, jeopolitik bir dönüm noktası olarak değerlendirilmelidir.